गण्डकी संकल्प

नेपाली कांग्रेसले परिकल्पना गरेको समुन्नत नेपालको प्रमुख आधार नै गाउँ र नगरको समुन्नति हो। संविधानतः जनताका प्रत्यक्ष सरोकारका विषयहरूमा तत्काल सेवा प्रवाहगर्ने जिम्मेवारी जनताको घर-आगनमा रहेको स्थानीय सरकारलाई भएको कुरालाई हृदयङगम गर्दै,

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, नेपाली कांग्रेस पार्टीको संकल्प र प्रतिज्ञा, सुशासनका मापदण्ड र जनताप्रतिको उत्तरदायीत्व र जवाफदेहीतालाई पुर्ण रुपमा आत्मसात गर्दै नेपाली कांग्रेसले नेतृत्व गरेका स्थानीय सरकार र प्रदेश सरकारको नेतृत्चले नीति तथा कार्यक्रम मार्फत स्थानीय र प्रदेश तहका सरकारका गतिविधिलाई थप नागरिकमैत्री, सुशासनयुक्त र परिणाममुखी बनाउन प्रतिवद्ध रहदैं,

गण्डकी प्रदेशको प्रकृति, संस्कृति र सभ्यताको संरक्षण र उपयोग गर्दै, पर्यटकीय प्रदेश गण्डकीको समुन्नति राष्ट्रिय समुन्नतिका लागि उदाहरणीय बनाउने प्रण गर्दै,

नेपाली कांग्रेस, केन्द्रीय नीति अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको आयोजनामा २०८३ वैशाख ३१ र जेष्ठ १ गते गण्डकी प्रदेशको पोखरामा भएको गण्डकी प्रदेश र स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि तथा पार्टीका प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहका नेतृत्वबीचमा भएको संवाद, विषयगत छलफल र विस्तृत अन्तरक्रियाको आधारमा गण्डकी प्रदेशका प्रदेश तथा स्थानीय सरकारको नेतृत्व र पार्टीको नेतृत्वको यो भेला निम्न ३० संकल्प गर्दछ।

संकल्पहरू

१. संविधानप्रदत्त नागरिकको स्वतन्त्रता र अधिकारलाई संरक्षणगर्दै नागरिकमुखी नीतिमार्फत उत्तरदायी र जवाफदेही सरकारको रूपमा थप प्रभावकारी ढङ्गले कार्य गर्ने।

२ . असल शासनविधि र , जवाफदेहीतालाई एक अर्काका-परिपुरकका रुपमा लिदैंविधिमा टेकेर मात्र , निर्णयहरू गर्ने मान्यतामा दृढ रहँदै ,पछिल्ला दिनमा संघीय सरकारबाट भइरहेका अलोकतान्त्रिक र अमर्यादित कार्यप्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै, संघीय सरकारलाई संविधानको मर्म, विधि प्रक्रिया, नागरिकको आत्मसम्मान र मानवीयतालाई केन्द्रमा राख्न ध्यानाकर्षण गराउने।

३. नेपाली कांग्रेसको नेतृत्वमा गण्डकी प्रदेश र स्थानीय तहमा शुरु भएका आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास र सुधारका काम, सुशासनका प्रयास र नवीन सिर्जनात्मक अभियानहरूलाई सूचीबद्ध गरी नागरिक पङ्तिमा पुऱ्याउने।

४. गण्डकी प्रदेश सरकारले संरचनात्मक रुपान्तरण र व्यबस्थापकीय सुधार गर्न कार्यालय समायोजन लगायतका पहलकदमीलाई निरन्तरता दिंदै सेवा प्रवाहलाई चुस्त तथा मितव्ययी बनाउनका लागि प्रादेशिक सेवा कार्यालयलाई एकीकृत गर्दै अन्य अनावश्यक संरचना खारेज वा समायोजन गरी स्थानीय सरकारबाट गर्न सकिने कार्य स्थानीय सरकारसंगको साझेदारी मार्फत सेवा प्रवाहलाई जनताको घर आगनमा पुऱ्याउने।

५. स्थानीय सरकार गठन भए पश्चात् भएका जनहितका कार्यहरू र असल अभ्यासलाई श्रव्य दृष्य सामाग्री बनाई नागरिक समक्ष सुसूचित र स्पष्ट गर्दै अघि बढ्ने। एक स्थानीय तहले गरेका असल अभ्यासलाई

अन्य स्थानीय तहमा समेत ग्रहण गर्ने। यो अवधिमा भएका व्यवस्थापकीय कमजोरीहरु पहिचान गरेर त्यसको निदानका लागि प्रयास गर्ने र कानूनको शासनमा दृढ रहने।

६. स्थानीय सरकारबाट सहज, सुलभ र समय सापेक्ष सेवा पाउनु नागरिकको अधिकार हो भन्ने मान्यता दोहोऱ्याउदै सार्वजनिक सेवाप्रवाह थप सरलिकृत गर्ने। अपाङ्गता भएका व्यक्ति, अशक्त ,जेष्ठ नागरिक , ,गर्भवतीसुत्केरीदीर्घ रोग भएका नागरिक , र विपन्न वस्तिमा **घर-आगनमा सेवा** दिने प्रयासलाई यस बर्ष थप प्राथमिकतामा राखेर व्यबस्थित र प्रभावकारी बनाउने।

७. संवैधानिक ब्यबस्था अनुरूप स्थानीय सरकारले **असार १० भित्र अनिबार्य रूपमा बजेट** सभामा पेश गर्न थप प्रतिवद्ध रहँदै नीति तथा कार्यक्रम अनुसार बजेट तर्जुमा गर्ने। योजना तर्जुमा गर्दा अनिवार्य रुपमा सात चरण पुरा गरेर यथार्थपरक, तथ्यमा आधारित र परिणाममुखि बनाउने। खर्चको मापदण्ड बनाई कार्यविधि बमोजिम मात्र गर्ने। "शुन्य बेरुजु स्थानीय तह" का लागि विशेष अग्रसरता लिने।

८. **वित्तिय अनुशासनमा** विशेष ध्यान दिने। **प्रोजेक्ट वैंकमार्फत** मात्र योजना तर्जुमा गर्ने कुरालाई कडाइका साथ लागु गर्ने। परिणाम आउने किसिमका योजना छनोट गर्ने कुरामा थप प्रतिवद्ध रहने।

९. योजना तर्जुमा गर्दा अनिवार्य रुपमा स्थानीय पार्टी समिति, आम नागरिक, नागरिक समाज, विभिन्न विषयका विज्ञसंग समेत संवाद र परामर्श गर्ने र सुझाबलाई आत्मसात गर्ने। **समुयदायको माग अनुसार योजना तर्जुमा** गर्ने, गराउने।

१०. **पार्टी सरकार समन्वय संयन्त्र तत्काल गठन** गरी संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउन हरेक २ महिनामा नियमित संवाद गर्ने परिपाटी बसाल्ने।

११. जनताको करबाट उठेको राजस्वलाई **अनुत्पादक क्षेत्रमा लगानी नगर्ने** कुरामा दृढ रहने। निर्दिष्ट योजना र विनियोजित स्रोत सीमा वाहिर गइ अपारदर्शी वा अनुत्तरदायी रुपमा हचुवाका भरमा कुनै पनि निर्णय वा काम नगर्ने,गर्न नदिने।

१२. सार्वजनिक सेवा र नागरिक हितको आधारमा कर र **उद्यम व्यवसाय मैत्री कर प्रणाली** लागु गर्ने। गण्डकी प्रदेशभित्रका रैथाने उत्पादन र स्थानीय कच्चा पदार्थको प्रयोग ,**रोजगारी सिर्जनालाई कर सहुलियत** दिने व्यबस्था लागु गर्ने।

१३. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिको सिप उपयोगगरी उद्यम संचालन गर्न **'श्रमदेखि उद्यमसम्म"** कार्यक्रम संचालन गर्ने। रोजगार वैंक, उद्यम विकास केन्द्र तथा उद्यम मेला मार्फत उद्यम र रोजगारीको वातावरण बनाउने। उत्पादनशील क्षेत्र र उद्यममा महिलाको सहभागिता अभिवृद्धी तथा स्वरोजगार सुनिश्चित गर्न तथा महिलाको परम्परागत सीप ज्ञानलई उद्यमसंग जोड्न **"उद्यमी आमा"** जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्ने।

१४ .सशर्त र संघीय कार्यक्रममा मात्र सिमित नभै शिक्षा र स्वास्थ्यमा आन्तरिक लगानीमा प्राथमिकता दिई गुणस्तरीय शिक्षा सुधारका सिर्जनात्मक कार्यक्रम गर्ने । गण्डकीको स्थानीय कला, संस्कृति, सभ्यता र विशिष्टता झल्कने तथा **नैतिक शिक्षासहितको पाठ्यक्रम**, सिप र अनुसन्धानमा आधारित सिकाई केन्द्रित शिक्षा प्रणालीको विकास गर्ने।

१५. स्वास्थ्य सेवालाई विशेष प्राथमिकतामा राख्दै **सवैलाई स्वास्थ्य बिमा, घरमै सेवा** मार्फत नागरिकको स्वास्थ्यको विशेष ख्याल राख्न आवश्यक अग्रसरता र साझेदारी गर्ने। नेपाली कांग्रेसको पहलकदमी र नेतृत्वमा आएको स्वास्थ्य विमा कार्यक्रममा सवै नागरिकलाई आवद्ध गर्न, सेवा प्रभावकारी बनाउन आफ्नो स्थानीय तहमा सचेतना र अग्रसरता लिँदै **"बिमा ब्राण्डिङ"** गर्ने।

१६. **हरित शहर, स्वस्थ गाउँ नगर (□□□□□□□ □□□□)** र 'गाउँ-नगर फार्मेसी (City Pharmacy)" विद्यालय नर्स, समुदायमा नर्स, स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र, नागरिकको डिजिटल हेल्थ प्रोफाइल, नसर्ने रोग स्कृनिङ, मानसिक स्वास्थ्य परामर्श, जनस्वास्थ्य मेला जस्ता असल अबधारणालाई अगाडि वढाउने। प्रत्येक 'स्थानीय तहले **पोषणमैत्री पालिका"** बनाउन विशेष प्राथमिकता दिने।

७. **"कोखदेखि शोकसम्म नागरिकको साथमा सरकार"** भन्ने मान्यतालाई अङगीकार गरी स्थानीय सरकारले गर्भावस्थादेखि नै भरथेग र साथ रहनेगरी कार्यक्रम तय गर्ने। योग ध्यान-साधना व्यायमका लागि प्रत्येक स्थानीय तहले **योग व्यायाम तथा अध्यात्मिक साधन केन्द्र**को विकास गर्ने।

१८. गण्डकी प्रदेशभित्र बसोवास गरिरहेका भूमिहीन दलित, सुकुम्वासी र अब्यबस्थित बसोवासीको कानून बमोजिम समस्या समाधान गर्न लगत संकलन, प्रमाणीकरण, जग्गा नापी र पूर्जा वितरण लगायतका कार्यका लागि पहलकदमी लिने। **भूमिहिन दलित, सुकुम्वासी र अव्यबस्थित बसोवासीलाई व्यबस्थापन गर्दा सवैभन्दा पहिला नागरिकको आत्मसम्मानलाई ध्यान** दिई जोखिम क्षेत्रमा बसोवास गरेका नागरिकको परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा पुनर्स्थापना गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राख्ने।

१९. जन्मदर्ता, मृत्युदर्ता, स्वास्थ्य विमा दर्ता र नवीकरण लगायतका सेवा **"अनलाईन वा आगनबाट"** र आधारभूत स्वास्थ्य जाँच घरआगनमै गर्ने **'घर आगन सेवा**लाई प्रभावकारी ढङ्गले अगाडि वढाउने। सेवा प्रवाहको लागि **एकीकृत सेवा केन्द्र र घुम्ति सेवा**लाई थप प्रभावकारी बनाउने।

२०. घरेलु तथा महिलामाथि हुने हिंसा ,जातीय छुवाछूतसामाजिक विभेद ,लैंगिक , नियन्त्रण, बाल विवाह , लगायतका सामाजिक कुरिती र अन्धविश्वासको नियन्त्रण गरी समतामुलक समाज निर्माण गर्न नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्ने। **छुवाछूतमुक्त स्थानीय तह र प्रदेश** बनाउन, प्रदेश तथा स्थानीय स्तरमा **सामाजिक रूपान्तरणका लागि 'इन्टरभेन्सन'** कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने।

२१. धुम्रपान ,मद्यपानलागू , पदार्थ दुर्व्यसन जस्ता सामाजिक विकृतिको नियमन र नियन्त्रणलाई प्राथमिकतामा राख्ने।

२२. वन्यजन्तुका प्राकृतिक वासस्थान र पर्यावरण संरक्षण गर्दै **बाँदर नियन्त्रण** लगायतमा स्थानीय तहले अबलम्वन गरेका असल अभ्यास र सिकाईलाइ लिपिबद्ध गरी प्रभावकारी अभ्यासलाई अबलम्बन गर्ने र यसको नियन्त्रण र नियमनको लागि पहल गर्न संघीय सरकारलाई आग्रह गर्ने।

२३. पर्यटकीय प्रदेश गण्डकीका प्रमुख पर्यटन स्थल र स्याटलाइट पर्यटन केन्द्रको विकास गर्न, प्राकृतिक, धार्मिक-सांस्कृतिक, साहसिक पर्यटन र मौलिकतामा आधारित पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्न, पर्यटकीय गन्तव्यको पहिचान र बर्गीकरण गरी पर्यटकीय गुरुयोजना मार्फत विद्यमान पर्यटन पूर्वाधार विकास गरी गुणस्तरीय पर्यटन प्रवर्धन गर्ने। मुक्तिनाथ-देवघाट-त्रिवेणीधाम पर्यटन कोरिडोरको विकासमा जोड दिने । गण्डकीको

पर्यटन र व्यवसायिक सम्वर्द्धनसंग जोडिएको पोखरा अन्तराष्ट्रिय बिमानस्थलबाट नियमित अन्तर्राष्ट्रिय उडानको व्यबस्थाका लागि विशेष आग्रह गर्ने।

२४. गण्डकी प्रदेशभित्र गुरुङ, मगर जातीको परम्परागत संस्कृतिका साथै स्थानीय कला भाषा, साहित्य-सभ्यतालाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न होमस्टे र स्थानीय उत्पादनको प्रवर्धन गर्ने गरी प्रत्येक स्थानीय तहले आ-आफ्नो **“गाउँ नगरपालिका विशेष ब्राण्ड”** कार्यक्रम संचालन गर्ने।

२५. प्रादेशिक सडक गुरुयोजना अबिलम्ब तयार गरी त्यस अनुरुप प्रदेशको केन्द्रदेखि स्थानीय तहको केन्द्र जोड्ने र प्रदेशभित्रका स्थानीय तहका केन्द्रबाट सवै वडासम्म सडक सञ्जालमा जोड्नेगरी प्रदेशभित्र अन्तरजिल्ला र **अन्तर स्थानीय तह सडक सञ्जाललाई** प्राथमिकता दिने। कालिगण्डकी कोरिडोर र आसपासको कृषियोग्य भुमिको उपयोगमार्फत प्रदेशको आर्थिक समृद्धिसंग जोड्न सिंचाइ पुर्वाधारको विकास, मध्यपहाडी कोरिडोर, गण्डकी र लुम्विनीको प्रदेश राजधानी जोड्ने शिद्धार्थ राजमार्ग स्तरोन्नती लगायतका प्राथमिकताका सडक पूर्वाधार तथा गण्डकी र समग्र राष्ट्रिय समृद्धिसंग जोडिएको बुढीगण्डकी, उत्तरगङ्गा जलासययुक्त आयोजना राष्ट्रिय गौरवका आयोजनालाई यथाशीघ्र संचालनका लागि संघीय सरकारलाई आग्रह गर्ने।

२६. यस प्रदेशको दक्षिणतर्फको नाका **'त्रिवेणी नाका, उत्तरको कोरला र लार्के भञ्ज्याङ** नाकालाई आवश्यक पूर्वाधार सहित व्यबस्थित ढङ्गले संचालन गर्न पहल गर्ने।

२७. प्रदेश र प्रत्येक स्थानीय तहमा “ ” मार्फत आफ्नो गाउँ नगर पालिकाबाट अध्ययन, पेशा, श्रम र रोजगारीका लागि विदेशमा गएका नागरिकलाई जोडी उनीहरूको ज्ञान, सिप, दक्षता र पुँजीलाई आफू जन्मेको गाउँ, ठाउँको विकास, उद्यम र रोजगारीसंग जोड्न विशेष अभियान संचालन गर्ने।

२८. कानून, योजना र बजेट निर्माणका क्रममा स्थानीय र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गर्न, **संघीयताको मर्म अनुसार अधिकार र बजेटको न्यायोचित वितरण** (□□□□□□ □□□□□□□□□□) सुनिश्चित गर्न तथा कर्मचारी सरुवा छिटो गर्ने र कर्मचारी खाली हुने अबस्था अन्त्य गर्न संघ सरकारलाई ध्यानाकर्षण गराउने। संघीयता कार्यान्वयका लागि बाधक रहेका कानून तत्काल परिमार्जन गर्न, बनाउनुपर्ने कानून बनाउन तथा साझा अधिकारको बिषयमा स्पष्ट बनाउन र सो कार्यमा समन्वय गर्न संघीय सरकारलाई आग्रह गर्ने।

२९. संघीयता र संविधानको मर्म बमोजिम समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्वको **“तीन स”** अनुरुप समुन्नतिको मार्गमा अगाडी बढ्न यो भेला संघीय सरकारलाई अपिल गर्दै त्यसमा आफु समर्पित रहने।

३०. नेपाली कांग्रेस पार्टीको संगठन सुदृढीकरण गर्न र डिजिटल अभिलेखमार्फत सदस्यको योगदानलाई लिपिवद्ध गर्न तथा पार्टी अभियानमा आम सदस्यलाई सिधै जोड्न **“जरा अभियान”** अन्तर्गत चलिरहेको क्रियाशील सदस्यता अद्यावधिक अभियानमा थप सक्रिय रहन पार्टी पङ्तिलाई प्रेरित गर्ने र समयमै सम्पन्न गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने संकल्प गर्दछ। जय नेपाल !

२०८३ जेष्ठ १, पोखरा